

forespørgslen, tror jeg, det ville være nyttigt med et par ord om baggrunden for den danske Øststøtte.

Som bekendt udspringer den danske Øststøtte af de omvæltninger, der skete i Central- og Østeuropa i slutningen af 1980'erne og kulminerede med murens fald i 1989. Omvæltningerne betød, at de tidligere kommunistiske stater genvandt friheden til at opbygge demokratiske styreformere og til at etablere markedsøkonomier, men det var også klart, at de central- og østeuropæiske lande stod foran en lang og vanskelig omstilling. Efter mere end 40 års kommunistisk styre haltedede landene på en lang række områder bagefter de vesteuropæiske demokratier, og derfor var der behov for omfattende moderniseringer og en massiv bistand til landene.

Danmark har derfor, i øvrigt i lighed med andre vesteuropæiske lande, siden starten af 1990'erne ydet meget omfattende støtte til de nye demokratier, og nu er resultatet af denne lange proces ved at bære frugt. Otte af de central- og østeuropæiske lande ventes optaget i EU den 1. januar 2004, herunder de baltiske lande og Polen.

Med udvidelsen vil et stort mål for den danske udenrigspolitiske indsats være nået, og det skal vi selvfølgelig tage højde for i tilrettelæggelsen af vores politik. Det er præcis det, regeringen gør med den nye strategi for Øststøtten i 2002 og 2003, som udenrigsministeren fremlagde i slutningen af april.

De vigtigste elementer i strategien kan opsummeres i følgende fem punkter. For det første: Øststøtten målrettes løsningen af de sidste udestående problemer, inden kandidatlandene kan optages i EU. For det andet: Øststøtten bliver koncentreret om korterevarende projekter, der hurtigt kan igangsættes og gennemføres. For det tredje: Øststøtten fokuseres blandt kandidatlandene på de baltiske lande og Polen og blandt ikkekandidatlandene på Rusland. For det fjerde: Miljøprojekter vil fortsat være det største enkeltindsatsområde. Og endelig for det femte: Administrationen af Øststøtten bliver forenklet og effektiviseret.

Kl. 19.30

Tidshorizonten for strategien er perioden frem til den forventede udvidelse af EU i 2004, det vil altså sige 2002 og 2003. Der er behov for en fokuseret indsats her og nu. Det skal ikke være sådan, at Danmark igangsætter store projekter, der tager lang tid at sætte i gang, og som løber 3-4 år efter, at landene er blevet fuldgyldi-

ge medlemmer af EU. Vi skal hele tiden huske, at der jo ikke ydes bilateral støtte til lande, der er medlem af EU.

Når udvidelsen er en realitet, vil de nye medlemslande modtage omfattende støtte, ikke mindst gennem landbrugspolitikken og EU's strukturfonde m.v. Denne udvikling bliver allerede nu afspejlet i EU's finansielle perspektiver eller budget, om man vil. Heraf fremgår, at EU's støtte stiger fra de nuværende ca. 25 mia. kr. årligt over et niveau på 85 mia. kr. i 2004 og voksende til et niveau på 125 mia. kr. i 2006. Der bliver altså tale om en meget, meget voldsom forøgelse af støtten gennem EU-systemet til de øst- og centraleuropæiske lande efter opnået medlemskab.

Perspektivet i regeringens strategi er, at man fra bilateral støtte fra Danmark til Østlandene går over til EU-støtte, hvor Danmark jo også skal yde sit bidrag. I det sidste godt halvandet år frem til den forventede udvidelse af EU vil regeringen afsætte ca. 1,1 mia. kr. til nye Øststøtteprojekter. De nye bevillinger til Øststøtten supplerer de danske projekter, der allerede er sat i gang i Central- og Østeuropa, og som naturligvis kører videre.

Med de nye bevillinger til Øststøtten vil det samlede aktivitetsniveau under gamle og nye projekter være ca. 1,9 mia. kr. årligt helt frem til den forventede udvidelse af EU i 2004. Der er altså tale om en videreførelse af et højt aktivitetsniveau, som endda ligger lidt højere end aktivitetsniveauet i 2001.

Det er rigtigt, at bevillingerne til nye tilsagn falder i forhold til tidligere, men det hænger sammen med udvidelsen, som jeg netop har været inde på. Det centrale er udbetalingerne. De vil altså fortsat ligge på et niveau omkring 2 mia. kr., og som sagt ligger det altså over aktivitetsniveauet i 2001. Det er der intet nyt i. Det fremgår af regeringens særlige publikation om Øststøtten, og regeringen har oplyst det i talrige svar til Folketinget.

Derfor har det også undret mig meget at se, at der har været påstande fremme om, at regeringen har forsøgt at skjule, at der foretages reduktioner i nye bevillinger til Øststøtten. Det prøver regeringen ikke på nogen som helst måde at skjule, tværtimod. Det har regeringen lagt åbent frem i publikationer og i svar til Folketinget. Sådan er det, og logikken i det er altså, at når landene går fra at være ansøgerlande til at være medlemslande, skifter støtten også karakter.